

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN [HENRIËTTA MARIA VAN BOURBON] (KONINGIN VAN ENGELAND) [PARIJS]
6 JANUARI 1648
4734

Ingesloten bij Huygens' brief aan Jermyn van 6 januari 1648 (4733).

Samenvatting: Huygens biedt Henriëtte Maria een exemplaar van zijn *Pathodia* aan.

Bijlage: *Pathodia*.

Van een antwoord van Henriëtte Maria is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 2, p. 393: ontwerp (autografisch).

Vroegere uitgave: Worp 4, nr. 4734, p. 447: onvolledig (<Ce n'est pas ... autour d'elle.>).

Naam: David.

Titels: *De profundis* (psalm 129/130; *Pathodia* 17).

Glossarium: agréement (versieringsnoot); chant (lied); chanter (zingen); dissonance (dissonant [subst.]); entonner (zingen).

Transcriptie

À la Reine de la Grande-Bretagne.

6 Janvier 1648.

Madame,

Ce n'est pas d'aujourd'huy que nous pleurons aveq Vostre Majesté. Nous avons soupiré du long de vos infortunes, et en sommes hors d'haleine. Mais c'est d'aujourd'huy que je présume faire chanter Vostre Majesté aveq nous. Car, Madame, comme l'extrême joye pousse quelque larme de bonne grace, il y a une manière de chanter qui ne sied pas mal au fort de l'affliction, et Vostre Majesté se souvient de l'auteur royal, où elle a apprins son *De profundis*, et ce qu'il y a de plus applicable à toute sorte de sainte melancholie. J'ay fait ma cour, Madame, chez ce mesme Roy, et m'y suis accommodé de ce qui s'y trouve de plus puissantes expressions de l'homme envers son Dieu. Mais ceste Majesté avoit entonné sa parole aveq majesté, et pour la suivre quel support ay-je peu trouver dans la foiblesse humaine, très-humaine en moy, et qui n'a peu réuscir icy que par rencontre, approchant du miracle. Que si donq Vostre Majesté, qui conçoit mieux ces choses qu'aucune teste couronné, peut trouver un seul endroit où sa bonté luy puisse faire advouer que je n'ay pas failly, je m'estimeray au dessus du sort de l'humanité. Je la supplie très-humblement de s'en vouloir informer au moyen de ces belles voix qui sont autour d'elle. La justesse de leurs agréemens est capable de couvrir toute ma dissonance, au moins, Madame, de la rendre un peu supportable, mais surtout la bienveillance, dont il a pleu de tout temps à Votre Majesté d'honorer ce mauvais auteur, qui prie Dieu de changer bientost vos lamentations, qui sont tousjours les notres, en chants de victoire et de triomphe, et Vostre Majesté de luy continuer la grace de le croire de passion, etc.

Vertaling

Aan de koningin van Groot-Brittannië.

6 januari 1648.

Mevrouw,

Het is niet pas sinds vandaag dat wij met u meetreuren. Wij zuchten reeds lang onder uw ongeluk en zijn er buiten adem van. Maar het is wel sinds vandaag dat ik denk te kunnen bewerkstelligen dat u met ons mee gaat

zingen. Want, mevrouw, zoals buitengewone blijdschap tranen van vreugde kan doen opwellen, zo is er een manier van zingen denkbaar die te verenigen valt met het diepste verdriet, en u herinnert zich die koninklijke ¹auteur, van wie u uw ²*De profundis* hebt geleerd en alles wat nog meer passend is voor welke soort heilige melancholie dan ook. Ik heb, mevrouw, bij deze zelfde koning mijn opwachting gemaakt, en heb gebruik gemaakt van de meest uitdrukkingvolle woorden van de mens tegenover zijn God. Maar deze ³majesteit had zijn woord met verhevenheid ingezet, en hoeveel steun heb ik, om het te kunnen navolgen, niet gevonden in de menselijke zwakheid, zeer menselijk in mijzelf, ik die hierin niet heb kunnen slagen dan toevalligerwijs, wat wel bijna een wonder mag heten! Wanneer u, die dit alles beter kan begrijpen dan welk ander gekroond hoofd dan ook, één enkele passage kunt vinden waarin uw goedheid u kan laten erkennen dat ik niet heb gefaald, dan acht ik mij verheven boven het lot van de mensheid. Ik smeed u nederig u daarvan op de hoogte te willen stellen door middel van die mooie stemmen uit uw omgeving. De zuiverheid van hun versieringen is in staat om mijn wanklanken geheel te verhullen, of op zijn minst, mevrouw, om die enigszins draaglijk te maken, maar vooral [kan dat] de welwillendheid waarmee u altijd deze onwaardige auteur heeft willen eren, die tot God bidt om spoedig uw klaagzangen, die ook altijd de onze zijn, te veranderen in liederen van overwinning en triomf, en tot ú om voor hem de goedgunstigheid te laten voortduren dat u gelooft dat hij vol toewijding is, enz.

1. David.
2. Psalm 129/130; *Pathodia* 17.
3. David.